

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim Yumaklı tarafından Anayasanın 98. ve TBMM içtüzüğünün 96. Maddelerine göre yazılı olarak yanıtlandırmasını dilerim. 02.10.2023

Elvan Işık GEZMİŞ
Giresun Milletvekili
TBMM Katip Üyesi

Dünya fındık üretimi 1 Milyon Tonu aşmıştır. Ülkemizde ise ortalama 650-750 bin ton kabuklu fındık yetiştirilmektedir. Ülkemizde yetiştirilen kabuklu fındıklar, kaliteleri itibarıyla Giresun ve Levant kalite olarak 2 grupta değerlendirilmektedir.

Giresun il merkezi ve ilçeleri olan Piraziz, Bulancak, Dereli, Keşap, Espiye, Yağlıdere, Tirebolu, Güce, Doğankent, Görele, Çanakçı, Eynesil ile; Trabzon ilinin Beşikdüzü ve Vakfıkebir ilçelerinin sınırlarında üretimi yapılan fındık Giresun Kalite olarak nitelendirilmektedir.

Ülkemizde ve Dünyada fındık alanları ve üretim miktarı artmasına karşılık Giresun bölgesinde fındık üretimi ve yetiştirildiği alanlar her geçen yıl düşmektedir. Giresun kalite bölgesinde 1970-80li yıllarda ortalama 100-115 bin ton kabuklu üretimi olurken, bugün bu üretimin 70-80 bin tonlara gerilediği görülmektedir. Giresun kalite bölgesinde yetiştirilen kabuklu fındığın üretim alanı sınırlı olup, yetiştirilmesi, hasadı, girdi maliyetleri diğer bölgelere göre oldukça dezavantajlıdır. Küresel iklim koşullarıyla birlikte gelen verim kayıpları, yaşlı ve verimden düşen araziler yanında, genç nüfusun büyük kentlere göçü ve tarıma ilgi göstermemesi fındık tarımıyla uğraşan çiftçilerin yaşlı nüfustan meydana gelmesi, elde edilen gelir/maliyet marjının sürdürülebilir olmaması, Giresun Kalite Fındığa yurt içi/dışı talebin fiyatlara istenilen düzeyde yansımadağı görülmektedir.

Bunlar ve daha benzeri birçok faktör Giresun Kalite Fındık üretimi yapılan bölgede üretimin yıllar geçtikçe düşmesine sebep olmaktadır.

Giresun Kalite Fındık üretiminin düşüşüne yönelik tedbir olarak:

1. Yaşlı ve verimden düşmüş bahçelerin ıslah edilmemesi, yenilenmesi için gereken çalışmaların yeterli oranda gerçekleştirilmemesinin sebebi nedir? Buna ilişkin hızlı ve etkili destekleme modellerinin ve bölgeye yönelik bir rasyonel bir stratejinin hayata geçirilmesi mümkün değil midir?

2. Fındıkta uygulanan alan bazlı desteğin 10 yıldır değişmemesi ve meyilli arazi destek farkı uygulamasına geçilmemesi, kaliteli ürün yetiştiren çiftçilere (randıman haricinde) farklı uygulama yapılmamasının üretim kaybına olası etkileri araştırılmış mıdır?
3. Doğu Karadeniz’de Giresun Kalite Fındık üretimi yapılan alanlarda yeni bir teşvik modeli, uygulaması hayata geçirilmesi düşünülmekte midir?